

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....สำนักบริหารกลาง.....กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล.....โทร. ๔๒๐๖

ที่ กษ.๐๔๐๑/ว.๒๕.....วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง.....แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี ระดับชำนาญการพิเศษ (กรณีการเลื่อน) โดยนางสุกัญญา คำดวง ผู้ได้รับการคัดเลือกฯ ขอส่งเอกสารประกอบการประเมินบุคคลและผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๕๘๐ ฝ่ายตรวจสอบและแนะนำด้านการบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๒ โดยหากผู้ใดจะทักท้วงผู้มีรายชื่อตามประกาศข้างต้นให้ทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ นั้น

ในการนี้ ข้าราชการข้างต้น ได้จัดส่งผลงานเข้ารับการประเมิน ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประกอบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แจ้งแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมินตามประกาศ อ.ก.พ.กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลแจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๕ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไปดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงได้แจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงานของข้าราชการข้างต้นจำนวน ๒ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันอังคารที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาวสิริวรรณ คูหาสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การตรวจสอบบัญชี เรื่อง การตรวจสอบบัญชีธุรกิจสินเชื่อ
กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรศรีมหาโพธิ จำกัด

โดย นางสุกัญญา คำดวง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2

ปี พ.ศ. 2564

.....

สหกรณ์การเกษตรศรีมหาโพธิ จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ มีระดับความซับซ้อนในการสอบบัญชีมาก ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2564 มีสมาชิก 1,425 คน มีทุนดำเนินงาน 218,748,657.04 บาท ดำเนินธุรกิจ 5 ด้าน คือธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจให้บริการและธุรกิจรับฝากเงิน ณ วันสิ้นปีสหกรณ์ลงทุนในลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิถึงร้อยละ 64.75 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น โดยที่ลูกหนี้มีอัตราค้างชำระร้อยละ 71.92 ระหว่างปีบัญชีมีมูลค่าธุรกิจ จำนวน 18,076,000.00 บาท ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 มีนาคม 2564 มีลูกหนี้คงเหลือจำนวน 513 สัญญา จำนวนเงิน 130,973,338.07 บาท โดยลูกหนี้สามารถชำระได้ตามกำหนด 33,726,629.63 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.08 ของหนี้ถึงกำหนดชำระจากข้อมูลทางธุรกิจแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงด้านการบริหารธุรกิจสินเชื่อซึ่งเกิดจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ในอนาคต

จากการศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์รวมทั้งสุ่มตรวจสอบเอกสารหลักฐานสัญญาเงินกู้ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ และรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีที่มีการปรับปรุงบัญชีลูกหนี้เป็นจำนวนมาก พบว่าการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อการจัดทำรายละเอียดลูกหนี้เงินกู้โดยที่ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบมาก สหกรณ์มีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ค้างนานเกิน 10 ปี และมีลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ นอกจากนี้สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบสินเชื่อที่พัฒนาโดยเอกชน จึงมีข้อจำกัดด้านลิขสิทธิ์ของโครงสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สหกรณ์ไม่สามารถส่งก้อนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านสินเชื่อ เพื่อใช้ในการตรวจสอบบัญชีโดยใช้โปรแกรมช่วยในการตรวจสอบได้ (CATS) ประกอบกับโปรแกรมสามารถแก้ไขข้อมูลย้อนหลังได้ จึงเป็นผลทำให้มียอดคลาดเคลื่อนระหว่างฝ่ายบัญชีและสินเชื่อเมื่อถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้เป็นไปตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เรื่องการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2563 เป็นผลให้สหกรณ์ต้องตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้เงินให้กู้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีผลกระทบทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลงและได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อชี้แจงถึงเหตุผลในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังกล่าว

การกำหนดระเบียบของสหกรณ์ที่อยู่ใต้อำนาจของคณะกรรมการ ถือเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีไม่ควรมองข้ามในการประเมินผลการควบคุมภายใน นอกเหนือจากการตรวจสอบว่าการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีระเบียบถือใช้หรือไม่ ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาในระเบียบของสหกรณ์ และสาระสำคัญต่อการควบคุมภายในของธุรกิจหรือการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ควรกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อให้เหมาะสมและรัดกุมเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** การพัฒนาผู้ช่วยผู้สอบบัญชีให้มีทักษะการใช้ นวัตกรรม Smart 4 M (Application Smart Manage , Application Smart Member และ Application Smart Me)
- โดย** นางสุกัญญา คำดวง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 523 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปราจีนบุรี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2
- ปี** พ.ศ. 2565

.....

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ภายในปี 2565 สหกรณ์และเกษตรกร มีความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชีที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้” กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้พัฒนา Application Smart 4 M เชื่อมโยงกับข้อมูลของสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีแบบครบวงจร (Cooperative Full Pack Accounting Software : FAS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแล สหกรณ์ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้สมาชิกมีวินัยทางการเงิน สมาชิกสามารถ ตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมที่ทำกับสหกรณ์ได้ด้วยตนเอง เพื่อความถูกต้องตรงกันของข้อมูลและ เป็นการช่วยกำกับดูแลสหกรณ์ทางอ้อม คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์สามารถติดตาม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และใช้ข้อมูลในการบริหารงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด ผู้สอบ บัญชีสามารถใช้ข้อมูลในการเฝ้าระวังเตือนภัยทางการเงิน ตรวจสอบความผิดปกติของสหกรณ์แบบ Real Time ลดความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต

ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีถือเป็นกำลังสำคัญที่จะต้องพัฒนาไปพร้อมกับผู้สอบบัญชี ปัจจุบัน ผู้สอบบัญชีมีผู้ช่วยผู้สอบบัญชีเพียงคนเดียวหรือสองคน ประกอบกับในปัจจุบันสหกรณ์ในจังหวัด ปราจีนบุรีใช้โปรแกรมระบบบัญชีระบบสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ สำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรและ ระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่เนื่องจาก ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีมีความสามารถให้ความรู้ด้านโปรแกรมแก้ไขปัญหาการใช้งานให้กับผู้รับบริการ ค่อนข้างจำกัด แม้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะมีหลักสูตรการให้ความรู้แก่ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบ บัญชีที่เป็นข้าราชการ แต่เนื่องจากผู้ช่วยผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นพนักงานราชการ ยังขาดความรู้ ด้านการใช้งานเทคโนโลยี การใช้งาน Application Smart 4 M

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดทำผลงานเห็นว่านวัตกรรม Smart 4 M มีประโยชน์ต่อสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ การปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีบางครั้งไม่มีผู้สอบบัญชีไปด้วย เมื่อสมาชิกสหกรณ์สอบถามข้อมูลแต่ไม่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำได้ ทำให้ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานและยังทำให้สหกรณ์ขาดความเชื่อถือ จึงจำเป็นต้องหาผู้ช่วยผู้สอบบัญชีให้มีทักษะการใช้นวัตกรรม Smart 4 M โดยใช้วิธีการจัดการ Unit School รวมทั้งจัดให้มีการทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาความรู้ เพื่อนำไปปรับวิธีการแนวทางการสอนแนะให้ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อไป โดยมีวิธีการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และแผนการสอนแนะโดยใช้ข้อมูลของสหกรณ์ที่รับผิดชอบ
  2. กำหนดวันจัดทำแผนและดำเนินการโดยใช้เวลาหลังจากการประชุมประจำเดือนของสำนักงานฯ
  3. จัดทำโครงการเสนอหัวหน้าสำนักงานเพื่อพิจารณาอนุมัติ
  4. สอนแนะการใช้งาน Application Smart Manage , Application Smart Member และ Application Smart Me ให้กับผู้ช่วยผู้สอบบัญชี
  5. จัดทำสรุปผลการสอนแนะ
  6. ประเมินผลความสำเร็จของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี จากผู้สอบบัญชีถึงการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี
- ผลที่คาดว่าจะได้รับผู้ช่วยผู้สอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ Application Smart Manage , Application Smart Member และ Application Smart Me ได้ยิ่งขึ้นและสามารถถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำแก่สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ที่ประสงค์จะใช้งาน